

Meghalt Tápai József

Életének 62. évében hosszabb betegség után június 16-án, hétfőn Szegeden elhunyt Tápai József elvtárs, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettje. Tápai József 1932-ben kapcsolódott be a munkásmozgalmába. A felszabadulás előtt Szeged vasüzemében, majd az építőiparban tevékenykedett, a Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozója lett, ahonnan 1964-ben ment nyugdíjba.

Tápai Józsefet június 19-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor a szegedi belvárosi temetőben helyezik örök nyugalomra.

Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalat pártbizottsága

Győr:

Átadták rendeltetésének a motorgyárat

A kormány 1966. évi határozata 11,8 milliárd forintot irányított elő a közúti járműfejlesztési program megvalósítására. Az összeg jelentős részét a Győri Magyar Vagon- és Gépgyárban ruházzák be, ahol a közelmúltban kezdtek meg a 28 ezer négyzetméter alapterületű szerelő- és gyártócsarnokban a nagy teherbírású tehergépkocsik és autóbuszok első és hátsó futóműveinek gyártását. Kedden a Rába-parti városban a járműiparprogram megvalósításának újabb jelentős eseményére került sor: kétnapos próbaüzemeltetés után átadták hazánk, illetve Közép-Európa legkorszerűbb motorgyárat, amely a Renault—Man—Ferrostaal konzorcium, illetve a győri gyár és a Technimpex között kötött szerződés alapján készült, több mint kétfélmilliárd forint költséggel. A 30 ezer négyzetméter alapterületű gyártó- és szerelőcsarnokba 1968. március 14-én érkezett az első szerszám- és alig egy év alatt 474 speciális, korszerű gépet helyeztek el benne.

A motorgyár avató ünnepségén Timár Mátyás tartott beszédet.

Szolgáltatások ma és holnap

Kétszer annyi munkát végeznek ma a javító, szolgáltató vállalatok, szövetkezetek, kisiparosok, mint nyolc évvel ezelőtt — mégsem elég. Nem elég, mert az igényeknek ez is alig ér a nyomába, s ráadásul az új mechanizmusban megszüntetett támogatás egyes szolgáltatókat arra ösztönözte, hogy a nyereséget máshol keressék, esetleg az eredendő tevékenységi kör megszüntetése árán is. Am ez nemcsak Szegeden probléma, az országosan is. A városi tanács végrehajtó bizottsága tegnapi ülésén tárgyalta a kormány felkérésére a helyi szolgáltatók és javítók jelenét, jövőjét a Minisztertanács által előzetesen jóváhagyott irányelvekkel összefüggésben, megállapításával és határozataival járul hozzá a képességeik kiterjesztéséhez és későbbi megváltoztatásához.

Az utóbbi nyolc évben megháromszorozódott városunkban a textiltisztítás, de még így is alatta marad az országos átlagnak. Nem mintha a szegedi háztalasszonyok jobban szeretnék otthon mosni, de a Patyolat mindaddig nem tudta ellátni, sőt elvállalni sem azokat a feladatokat, amelyekért létrejött. A harmadik negyedévtől munkába álló új, korszerű üzem, a gyors tisztító szalon megnyitása, az új felvételhelyek — a külterületen gébinbe adják ezeket — várhatóan elősegítik a javulást. Nemcsak mennyiségileg, de minőségileg is, s ez utóbbi a lakosság bizalmának elnyerésével jár majd.

A cipőjavítástól a szobafestésig számos olyan ága van a lakosság érdekében végzett szolgáltatásoknak, amelyekkel évek óta baj van. Ha a cipőjavítással még nincs is, várhatóan lesz az elkövetkező években, mert a fiatalok nem mutatnak érdeklődést a szakma iránt, s egyre csökken a kisiparosok száma is. Hasonló a helyzet a szabászatban is, sőt a vasipari javítás ellátása is a magánkisiparra hárul, mivel a Vasipari Ktsz ezt a tevékenységét megszüntette. Csökkent a szegedi építőipari vállalatnak a lakosság részére végzett lakáskarbantartó munkája is.

A város gondjait sokasítja az is, hogy mindennek a kül-

ső városrészek látják kárát. A vállalatoknak és szövetkezeteknek nem éri meg, hogy nagyobb beruházást hajtsanak végre, a kisiparosokat pedig még a kilátásba helyezett támogatással sem lehet odacsábítani. Biztatás jövőt csak az olcsóbb tervek jelentenek, mint például a tarjánlelepi szolgáltató kombinát létrehozása. Az új városrész lakóinak háztartási gépeit az Elektromos Ktsz fogja javítani, amely egyre bővíti szegedi hálózatát. A háztartási gépek másik „öre” a GELKA a Lenin körút és Károlyi utca sarkán épülő háztömbben létesít nagykapacitású szervizt.

A szegedi és a város utvonalaival áthaladó másvidéki autók gondjain enyhít, hogy a XI. autójavító vállalatnak végre elkészül tehergépkocsi javító üzeme, s így a Tolbuhin sugárúti szerviz ötmilliósi beruházású

rekonstrukciója után megkezdésére kerül a jelenlegi személygépkocsi-javítás.

A kereskedelmi szolgáltatások, melyek a fogyasztók kényelmét szolgálják, Szegeden még elég kezdetleges állapotban vannak. Nemcsak az igény, de a munkaerő hiánya is akadály a továbbfejlesztésnek, annak, hogy újabbak sorakozhassanak a tizenegy élelmiszerbolt mellett, amelyek vállalják a házhoz szállítást. Kedvezőbb a helyzet a televízióval, a mosógéppel, amelyet ingyen hazavisznek, sőt a Bútoráruházzal tervei közt 1970-re szerepel az olyan bútorok ingyenes házhoz szállítása, amelyek összeszerelési munkát igényelnek.

Feltétlenül szükség lenne a kölcsönző vállalat fejlesztésére, arra, hogy az új városnegyedekben is a lakosság rendelkezésére álljon, s a választékot bővítse.

Előírás szerint, időben

A földtörvény végrehajtása

Az 1967. évi IV. törvény végrehajtása tavaly komoly feladatot rótt a járási- és megyei földhivatalra. Az új földtörvény alapelve, hogy a termelőszövetkezetek használatában levő ingatlanok tulajdonosai közül csak azok tulajdonjoga maradhat változatlan, akik maguk is a termelőszövetkezetben dolgoznak. Kivételes esetekben, ha szociális körülményeik indokolják, az ingatlanok megváltása alól mentesíteni lehet egyes földterületeket. Akik nem dolgozó tagjai a tsz-nek, de földjüket a közös gazdaság használja, kivülállóknak minősülnek és földjüket megváltják. Ezáltal létrejön a termelőszövetkezeti földtulajdon.

A személyi földhasználati kérelmeket idén március 15-ig elbírálták a községekben s az így minősített ingatlanokat — 1820 igénylő részére 912 holdat — május 1-ig birtokba adták. Ezzel a ténylegesen rászorultak igényeit kielégítették a megyében. A személyi földhasználat céljára kijelölt területek minőség és elhelyezés szempontjából megfelelőek. A termelőszövetkezetek vezetősége — éppen a juttatottak helyzetére tekintettel — a községek belterületéhez közeli részekben bocsátotta rendelkezésre a személyi használatú földet.

A Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága tegnap tárgyalta a megyei földhivatal beszámoló jelentését és megállapította, hogy a törvény végrehajtása az előírásoknak megfelelően és időben megtörtént. A járási földhivatalok és a megyei földhivatalok dolgozóinak munkáját ezért elismerésben részesítette a végrehajtó bizottság.

Balettvizsga a színházban

Fiatal balettosok vizsgálódás keretében léptek színpadra hétfőn este a Szegedi Nemzeti Színházban. Már évek óta hagyomány, hogy a szegedi városi balettközösség növendékei évről-évre vizsgáikat nagyközönség előtt tartják. Az idén is telt ház volt kíváncsi a növendékek tudására.

Műsorukban többek között orosz néptáncot, kínai babák táncát, holland gyermektáncot, valamint magyar palotást mutattak be. Nagy tapsal jutalmazta a közönség a Jolly Joker-figurák táncát, a letkist és a mazurka lengyel báltáncbemutatóját. Nem kisebb sikert arattak a gyere-

Magas színvonalú kutatómunka és szakemberképzés

Dr. Straub F. Brunó akadémikus a szegedi biológiai kutatótelep céljairól

Általános érdeklődés kíséri Szegeden a Magyar Tudományos Akadémia biológiai kutatótelepének újszegedi építkezéseit. Természetesen nemcsak a városfejlesztésért lelkesedő lakosok, hanem köztük a szegedi tudományos kutatók is nagy várakozással tekintenek a készülő új intézményre, hiszen működése — a segédszemélyzetet kivül — 150 biológusnak jelent munkát.

A fokozódó érdeklődésre adandó válaszként is felfogható az az értekezlet, amelyen dr. Straub F. Brunó akadémikus, az MTA alelnöke tartott előadást tegnap délután a Szegedi Akadémiai Bizottság székében. „Az MTA biológiai kutatótelepének céljai és feladatai” címmel. A szegedi tudományos élet képviselőin kívül részt vett az értekezleten dr. Ozvald Imre, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára és Szabó G. László, a Szeged városi pártbizottság propaganda- és művelődésügyi osztályának vezetője is. A megjelenteket dr. Budó Ágoston Akadémikus, a SZAB elnöke üdvözlölte.

Dr. Straub F. Brunó elmondta: a biológiai kutatótelep építkezése megfelelő ütemben halad. Az építők már a harmadik emeletnél tartanak és július végéig minden valószínűség szerint elérik a hetedik szintet. Úgy tervezik, hogy 1971 tavaszán megindul a tudományos kutatómunka.

Az előadó röviden visszatekintett a biológiai kutatás küzdelmes múltjára és rámutatott, hogy harminc évvel ezelőtt még senki sem tudta volna megőrizni a hatalmas változásokat. A változás azonban eddig inkább mennyiségi jellegű volt, a minőségi változás most válik erőteljessé. A kutatómunka korábban elsősorban az egyetemeken folyt. Ennek az a kétségtelen előnye, hogy a kutatók oktatókkal is foglalkoznak, s ez megmenti őket a beszűküléstől. Továbbá a hallgatókkal való foglalkozás arra kényszeríti őket, hogy gondolataikat mindig szabatosan fogalmazzák meg. Hátránya azonban az egyetemeken folyó kutatómunkának, hogy nehezen oldható meg a tudományágak közötti együttműködés. Ezért vált szükségessé Szegeden is a biológiai kutatóintézet létrehozása.

Az a célunk — hangoztatta az előadó —, hogy a szegedi kutatótelepen szerves egységet képezzen az alap kutatás és az alkalmazott kutatás. A kutatótelep négy intézetének — a biofizikai, a biokémiai, a genetikai és a növényélettani intézetnek — be kell kapcsolódnia a kutatás és a szakemberképzés rendszerébe. A kutatók rendszeres képzése a külföldi kutatóintézeteknek is egyik fontos feladatuk. Lehetséges, hogy hároméves képzés után

legtehetségesebb kutatók maradnak az intézetekben, egy részük pedig más területeken fog dolgozni.

Pontos, hogy a telepen szervezendő négy intézet egymással állandóan érintkezessen, a kutatók rendszeresen kicserélhessék tapasztalataikat. Szükséges továbbá, hogy a szegedi egyetemekkel és az ország más kutatóintézeteivel is rendszeresen érintkezzenek. Lehetőséget kell adni az egyetemeken utolsó éves hallgatóknak, hogy megismerkedhessenek a korszerű intézeti kutatás módszereivel és műszereivel. Elképzelhető, hogy más magyar városok egyeteméről is jönnek majd gyakorlatra a szegedi intézetbe végzős hallgatók. Az akadémiai intézetek és az egyetemek kapcsolata révén várható a nemzetközi kapcsolatok megélénkülése, s ennek szintén a tudományos kutatás látja majd hasznát.

Magyarország nyilvánvalóan nem képes valamennyi tudományágban versenyképes lenni. Alapítványunk a

világon folyó alap kutatásnak csak körülbelül 1 százalékát teszi ki, jóllehet szükségünk van a többi 90 százalékra is. Bizonyos számú kutatót tehát valamennyi területen szükséges foglalkoztatni, a fő erőket azonban oda kell állítani, ahol világszínvonalon vagyunk képesek produkálni. Ezt akarjuk elérni a szegedi kutatótelepen is, ahol meglesznek erre a feltételek.

Végül a tudományos káderutánpótlásról szólt az Akadémia alelnöke. Szerinte számolni lehet bizonyos fluktuációval, de ez a kutatómunka területén természetes is. A biológiai kutatótelep azonban nem akar más intézmények kárára „elősködni”. Ha ezt tenné, felfalná saját környezetét, és előbb-utóbb saját maga is elpusztulna.

Az előadást vita követte, s több értékes javaslat hangzott el.

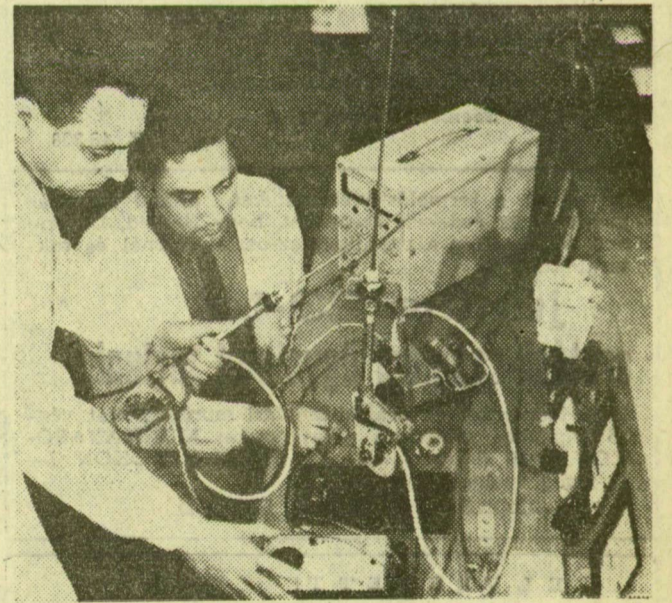
Az értekezlet résztvevői ma a déli órákban megtekintik a biológiai kutatótelep új szegedi építkezéseit.

Barnard professzor hazánkban

Kedd délután Budapestre érkezett Christian Barnard, a fokvárosi Grootte Schuur kórház világhírű szívsebésze. Ezután arról a vitáról szólt, hogy a szívátültetés mennyiben érinti az orvostudományt. Véleménye szerint a betegek a biztos haláltól való megmentése etikaiilag mindenképpen helyes, ez elsőrendű kötelessége az orvosnak. Ugyanúgy nem utközik az orvosi etikába az sem, hogy egy másik ember gyógyítására felhasználható szívet vagy egyéb emberi szervet nem temetnek el: a donor ugyanis sohasem lehet élő személy. Ezekről a problémákról „Egy élet” címmel könyvet ír.

kezelőorvosával, aki örömmel mondotta, hogy Blaiberg továbbra is jól érzi magát. Ezután arról a vitáról szólt, hogy a szívátültetés mennyiben érinti az orvostudományt. Véleménye szerint a betegek a biztos haláltól való megmentése etikaiilag mindenképpen helyes, ez elsőrendű kötelessége az orvosnak. Ugyanúgy nem utközik az orvosi etikába az sem, hogy egy másik ember gyógyítására felhasználható szívet vagy egyéb emberi szervet nem temetnek el: a donor ugyanis sohasem lehet élő személy. Ezekről a problémákról „Egy élet” címmel könyvet ír.

Világszabadalom

Az Elektroakusztikai és Villamossági Ktsz-ben megkezdték a szabadalmilag védett elektromotorikus működésű autoantennák gyártását. Az antenna súlya mindössze 70 deka, háromwattos motorral működik, a rádió bekapcsolásakor automatikusan emelkednek ki a dipol-szálak. Az új konstrukcióra a külföld rögtön felfigyelt, a Skoda, a Fiat, a Volkswagen és a Wartburg cég évi tízmillió forintos értékű igényt jelentett be a szövetkezetnél. Képünkön: Mohács Miklós laborvezető és Sárkány Attila műszerek segítségével ellenőrzi a motor által működtetett antennát.

SZERDA,
1969. JÚNIUS 18.

DÉLMAGYARORSZÁG 7